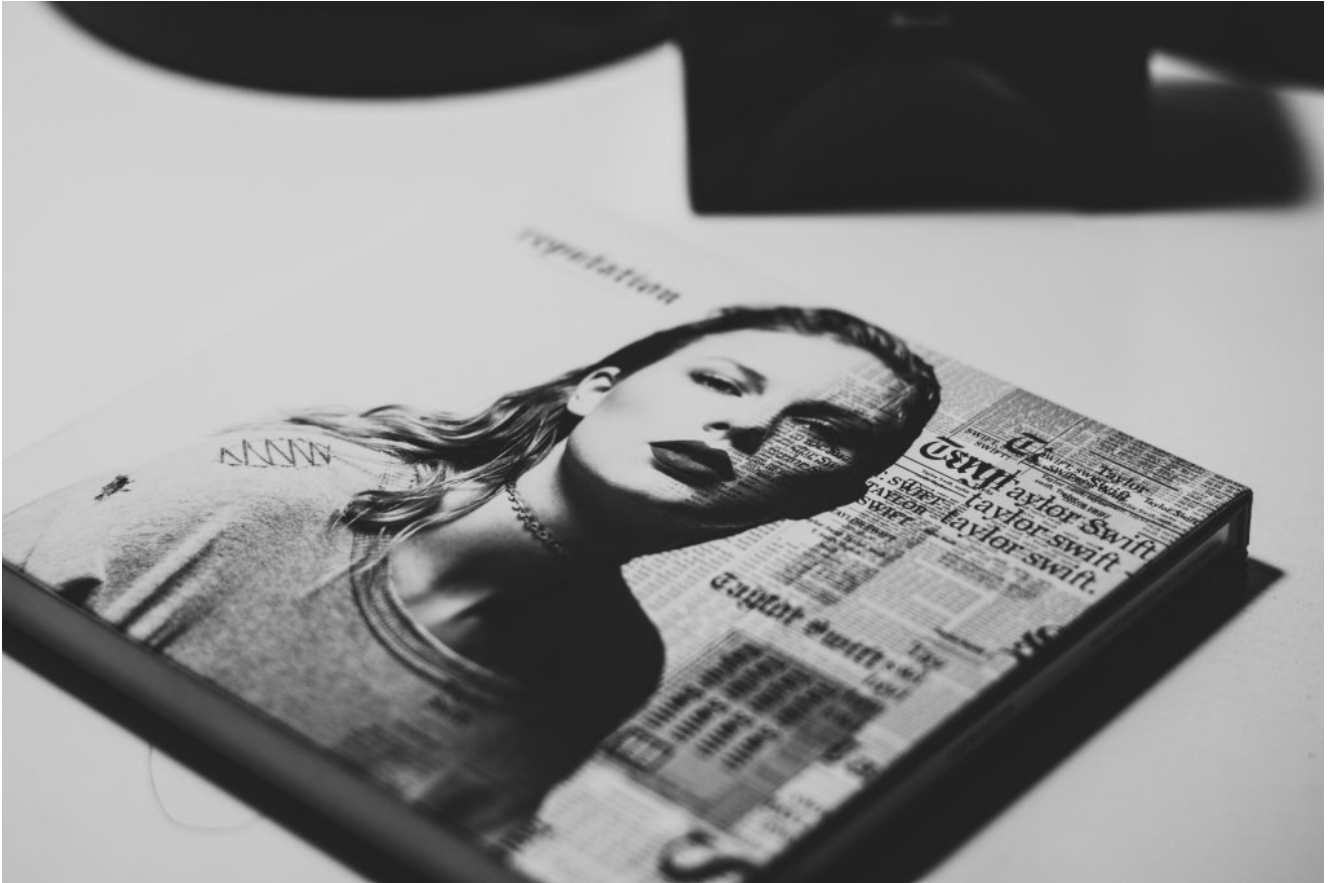

Küresel Güç Mücadelesi Senfonisinde Kreşendo - Kaan Kutlu Ataç

Sevgili Okur,

Şubat yazımızda değindiğimiz küresel bir çılgınlıkla silahlanma yarışı, savunma bütçelerinde yüksek artışlar ve nükleer silah kullanma tehditleri son bir ayda daha da dikkat çekici hale geldi. Artık soru küresel krizlerin/gerginliklerin sıcak çatışmaya dönüşüp dönüşmeyeceği değil. Bölgesel ve küresel düzeyde aşırı basınç altındaki fay hatlarındaki bu gerginliklerin ne zaman sıcak çatışmaya döneceği. Sistemdeki aktörler arasındaki güç rekabetinin kreşendosunun yankılandığı

küresel gerilimlerin büyük senfonisinde, insanın ruhunu teslim alan bir metaforik kakofoni var. Bu çalkantılı orkestranın ortasında en belirgin şekilde yankılanan şey askeri gücün gümbürdeyen davulları ya da diplomatik manevraların kararlı akortlarından ziyade tüm bu gelişmelerden bağımsız salonun uzak köşesindeki duvar saatinin her saniye çıkardığı narin ama aralıksız tik tak sesi. Kaotik bir senfoninin ortasındaki bu incelikli melodi, duvar saatinin tik takları, zamanın umursamaz geçişinin dokunaklı bir hatırlatıcısı olarak bu büyük senfoniye eşlik ediyor. Tik taklar küresel ilişkilerin anlatısını şekillendiren, her zaman var olan ve çoğu zaman gözden kaçan ritimler için hatırlatıcı metafor görevi görüyor. Abartısız sadeliğiyle, daha yüksek sesli, daha açık güç gösterilerinin kakofonisi arasında ince nüanslara dikkat etmemizin gerekliliğini vurguluyor. Duvar saatinin sarkacının salınımı, uluslararası siyasetin kargaşasının ortasında insan deneyiminin özünü özetliyor ve bize kaosun ortasında bile zamanın sabit ritminin ilerlemeye devam ettiğini, ulusların kaderini ve tarihin akışını şekillendirdiğini hatırlatıyor.

Gerginliklerin yarattığı küresel kakofoni içerisinde en baskın ses uluslararası sistemdeki güç rekabetinin doğurduğu jeopolitik çalkantılar devam ederken jeopolitiğin başka alanlarında çok da göz önünde olmayan kimi gelişmeler de bu ay köşemizde anılmayı hak ediyor. Sistemdeki güç rekabetinin boyutu bu anlamda Çin'in 2024'te Ejderha Yılı'na girmesiyle alakalı. 10 Şubatta Ejderha Yılı'nı karşılayan Çin'de bu yıl [şans, güç ve refahı temsil ediyor](#). Yeni Çin yılında jeopolitiğin güç rekabetinde kapitalist dünya görüşünün materyal ve kültürel boyutuna dikkat çeken noktası Amerikan spor giyim markası Converse'in Türkçe olarak da sosyal medyada yer alan [reklamları](#) oldu. Kapitalist bakış açısından, Çin kültüründe olduğu gibi belirli bir kültürel etkinlik için özel olarak tasarlanmış yeni bir ürünün piyasaya sürülmesi ve bu ürünün Türkçe olarak Türkiye piyasasına da sunulması tüketici tercihlerinin ve pazar fırsatlarının iyi anlaşıldığına delalettir. Ejderha Yılı'nın Çin kültüründeki sembolizmini kullanarak sadece Çin pazarı için değil küresel pazar için de bir bakış açısına sahip olunması gerekliliğine dair bir göndermedir. Mevcut jeopolitik gerilimlere rağmen, iki ülke arasındaki ekonomik bağların bir ürün üzerinden yansıtılması ve Amerikan yumuşak gücün küresel alanda etkinliği dikkat çekici.

Bir diğer önemli gelişme hem Amerikan iç siyasetinde hem de uluslararası

siyasette “Taylor Swift etkisinin artık olgu olarak kendini kabul ettirmesi. Time dergisi tarafından 2023’te Yılın İnsanı seçilen Amerikalı sanatçı Swift 2023’te başladığı dünya konserleri serisi [Eras Tour’da](#) tüm zamanların satış rekorlarını kırdığında sanatçıyı dolar milyarderi yapmıştı ve şarkıları müzik platformalarında en çok indirilen şarkıcı olmuştu. Yılın İnsanı seçilmesindeki neden olarak sanatçının [“influencer”](#) etkisinin en üst seviyeye ulaşmasına dikkat çekilmişti. Uluslararası siyasette ünlülerin etkisi, özellikle büyük güç rekabeti çağında kültürel ve müzik diplomasisi alanında giderek daha önemli hale geliyor, ne de olsa kitlelere doğrudan ulaşabilmenin anahtarı da bu. Ünlüler genellikle ülkelerinin yumuşak güç yansıtıcıları olarak güçlü bir rol oynarlar. Meşhurların etkisi böylece kendi ülkeleri hakkındaki algıları ve tutumları şekillendirir ve etkileyebilir. Belirli siyasi gündemler veya diplomatik girişimlerle ilişkilendirerek, ünlüler ülkelerinin çıkarlarını ve değerlerini etkili bir şekilde tanıtabilirler.

Kültürel diplomasi fikirlerin, değerlerin ve geleneklerin değişimini içermesi ve uluslararası anlayışı ve işbirliğini teşvik etmeyi amaçlaması beklenen bir şeydir. Çünkü sanatçıların icraatları ve sosyal medya üzerinden paylaşımları aracılığıyla, kültürel farklılıkları azaltabilir ve kültürler arası diyalogu teşvik edebilir, böylece ülkeler arasında barışçıl ilişkilere katkıda bulunabilirler. Bu ideal durum Taylor Swift etkisinde tam da öyle olmadığını gösterdi.

2023’te Amerikalı şarkıcının yaptığı Instagram paylaşımlarından biri, 35,000 genç Amerikalının 24 saat içinde oy kullanmak üzere kayıt yaptırmasını sağlamıştı. Bunun üzerine Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı da, Swift’in yaklaşan AB seçimlerinde oy kullanma hakkına sahip gençler için aynı şeyi yapıp yapamayacağını merak ettiğini ifade etti. Taylor Swift’in seçmenlerin politik davranışları üzerindeki etkisini bir kenara bırakırsan Swift’in ekonomik etkisi (Swiftonomics) olgusu ortaya çıkmış durumda. Bu kapsamda, Hong Kong’lu bir milletvekilinin Swift’in ülkesinde konser vermesinin [ülke ekonomisine katkı sağlayacağını söylemesi](#) ve Güney Asya ülkeleri arasında Taylor Swift konserlerine ev sahipliği yapmak için yaptıkları rekabet diplomatik krizlere yol açar boyuta ulaştı.

Geçtiğimiz günlerde Avustralya’da düzenlenen ASEAN Zirvesi’nde gündem

Mynmar'daki insani dram ve Güney Çin Denizi'ndeki artan gerilim olsa da zirveye Taylor Swift damgasını vurdu. Singapur Başbakanı Lee Hsien Loong, zirve sırasında ülkesinin Swift ile yaptığı ve şarkıcının Eras Tur'unu Güneydoğu Asya'da başka bir ülkede yapılmasını engelleyen özel bir anlaşma yapıp yapmadığı hakkında sorulara muhatap oldu. Singapur'un Güneydoğu Asyalı komşuları, kısıtlayıcı anlaşmanın kendilerini şarkıcının konserlerinin ev sahiplerine getirdiği turizm patlamasından mahrum bıraktığından şikâyetçi oldular. 2023'te 1 milyar doları aşan Eras Tur tüm zamanların rekorlarını alt üst etti, turnenin sinema filmi gişede hızla 1 numaraya yükseldi ve bugüne kadar en çok hasılat yapan konser filmi haline geldi. Singapur Swift etkisini muhtemel devlet düzeyinde komşularından daha önce fark etmişti ve ülkesinin turizm fonlarını Eras Tur kapsamında Singapur'u Güneydoğu Asya'daki tek durağı haline getirmesi karşılığında belirli teşvikler sağlamıştı. Lee, ASEAN Zirvesi'nin ev sahibi Avustralya Başbakanı Anthony Albanese ile düzenlediği ortak basın toplantısında bu ayrıcalıklı ancak komşularıyla diplomatik sürtüşmeye neden olan anlaşmayı da savunmaktan geri kalmadı. Endonezya ve Hong Kong da gelecekte benzer konserlere ev sahipliği yapmak istediklerini söylüyor. Hatta Endonezya Turizm Bakanı hükümetinin "Singapur ve Avustralya'nın başardığını, yani Taylor Swift'i getirmeyi başarmaya ihtiyacı olduğunu" "Endonezya'da '[Swiftonomics](#)'e ihtiyacımız var" diyerek ifade ediyor. Hong Kong lideri John Lee Ka-chiu, ABD'li şarkıcıyla Singapur'un özel bir anlaşma yapmasının ardından Hong Kong'un küresel müzik yıldızlarının konserlerini çekme çabalarında "[acımasız](#)" olması gerektiğini ifade etti. Muhtemelen sert güç mücadelesinde alışık olduğumuz tabirler bundan böyle yumuşak gücün alanında da kullanılmaya başlayacak. Swift etkisi -büyük konserler için yoğun rekabetin ve potansiyel olarak büyük ekonomik faydaların- farkında olan Güneydoğu Asya ülkeleri arasında beklenen sıcak çatışmanın şiddetinin nasıl olabileceğinin de bir işareti olabilir mi sorusu akla geliyor.

Swift'in ABD başkanlık seçimlerinde de hayli etkili olacağı iddiası da dikkate değer. Kendisini Trump karşıtı ve demokrat olarak tanımlayan [Swift'in](#) özellikle genç seçmenleri demokrat adaya oy vermeleri konusunda ikna edebileceği ciddi ciddi [tartışılıyor](#). ABD iç siyasetinde Swift etkisi komplo teorilerini de [tetikledi](#). Fox News ve aşırı sağcı MEGA pop yıldızının Başkan Joe Biden'ın yeniden seçilmesi için Pentagon tarafından yürütülen "psikolojik operasyonun" bir parçası olduğu yönündeki iddialar ABD resmi yetkililerin de gündemine girdi. [FOX News](#),

bir NATO konferansında gösterilen bir klipte Swift'in Pentagon'un internetteki enformasyonla mücadeleye yönelik psikolojik operasyonunun bir parçası olduğu teorisini desteklediğini söylese de Pentagon yetkilileri bu iddiaları yalanlamıştı. Ancak sosyal medya kullanıcıları photoshop ile düzenledikleri bir görselde Swift'in Trump karşıtlığını başka bir boyuta taşımaktan geri [kalmadılar](#). Taylor Swift Etkisi'nin Amerikan kamuoyunu etkileme gücü ve siyasi tartışmalarda üst sıralarda yer alması bununla da sınırlı kalmadı. Japonya'daki konserinin hemen ertesinde 10 Şubatta oynanacak Amerikan Ulusal Futbol Ligi final müsabakasına yetişip yetişemeyeceği tartışmalarına Japonya'nın Washington Büyükelçiliđi'nin resmi X hesabından yapılan açıklama bu endişelere son noktayı koydu. İngilizce ve İspanyolca olarak yapılan yazılı açıklamada Taylor'un final müsabakasına katılmasında sorun olmayacağı müjdesi [verildi](#). Bugün artık siyaset ve diplomaside Taylor Swift Etkisi bir olgu olarak karşımızda duruyor. Küresel güç mücadelesinin senfonisinde duvar saatinin tik taklarının kreşendo etkisine insan sesinin gücü de ekleniyor.

Dr. Kaan Kutlu Ataç, Mersin Üniversitesi

Dr. Kaan Kutlu Ataç, Hacettepe Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü'nden mezun olmuştur. Aynı üniversitede Kamu Yönetimi ve Uluslararası İlişkiler alanlarında

yüksek lisanslarını tamamladı. Ataç, 2016'da Hacettepe Üniversitesi Tarih Bölümü'nden doktora derecesini aldı. Mersin Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi olan Ataç, Milli Savunma Üniversitesi'nde Misafir Öğretim Üyesi olarak dersler vermektedir.

Bu yazıya atıf için: Kaan Kutlu Ataç, Küresel Güç Mücadelesi Senfonisinde Kreşendo", Panorama, Çevrimiçi Yayın, 17 Nisan 2024,

Telif@UIK*Panorama*. Çevrimiçi olarak yayımlanan yazıların tüm telif hakları Panorama dergisine aittir. Aksi belirtilmediği sürece, yayımlanan yazılarda belirtilen görüşler yalnızca yazarına/yazarlarına aittir. UIK, Global Akademi, Panorama Yayın Kurulu ile editörleri ve diğer yazarları bağlamaz.